Egyedi felsorolók

Felsorolások fajtái

- Eddig nevezetes gyűjtemények elemeinek szokásos, elvárt sorrendben történő, ún. standard felsorolásával találkoztunk. Ilyenkor a felsorolást végző felsoroló gyakran észrevétlen maradt, a megvalósításban nem kellett a felsoroló osztályát megadni.
- □ Egyedi felsorolás az, amelyik
  - nem a szokásos módon járja be a feldolgozandó gyűjtemény elemeit, vagy
  - egy lépésben a gyűjtemény több elemét is felhasználja, vagy
  - több feldolgozandó gyűjtemény elemeit futtathatja össze
- □ Egyedi felsorolásnak tekinthetjük azt is, ha egy standard felsorolás
  - nem a first() művelettel indul, mert már korábban valahogyan a "folyamatban van" állapotba került, vagy
  - korábban áll le, minthogy a gyűjtemény elemei elfogynának, vagy
  - nincs a felsorolás hátterében valódi gyűjtemény

1.Feladat

Adott két függvény, az $f : \mathbb{N} \to \mathbb{R}$ és $g : \mathbb{N} \to \mathbb{R}$, továbbá egy $e \in \mathbb{R}$ szám. Tudjuk, hogy van olyan i és j argumentum, amelyre f(i)+g(j)=e teljesül. Adjunk meg ilyen i-t és j-t!

 $A : e: \mathbb{R}, i: \mathbb{N}, j: \mathbb{N}$

 $Ef: e = e_0 \land \exists i,j \in \mathbb{N} : f(i)+g(j)=e$

Uf: Ef $\wedge$ f(i)+g(j)=e

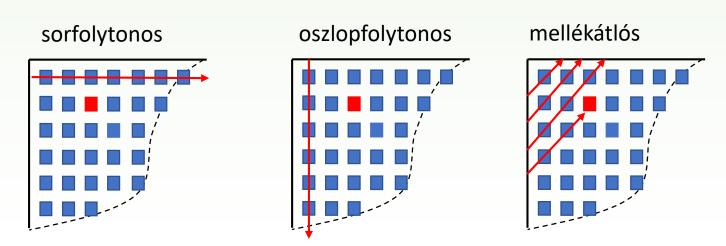
Ez a specifikáció nem sokat segít, nincs benne programozási tételre utaló jel.

Ötlet

Gondolatban rendezzük el az f(i)+g(j) értékeket egy végtelen kiterjedésű 0-tól kezdődő indexelésű <u>mátrixba</u> úgy, hogy a mátrix i-dik sorának j-edik eleme az f(i)+g(j) érték legyen.

Definiáljunk egy felsorolót, amelyik ennek a képzeletbeli mátrix elemeinek indexpárjait járja be.

A standard (sorfolytonos vagy oszlopfolytonos) felsorolás viszont nem lesz jó, mert a mátrix sorai is, oszlopai is végtelen hosszúak, így ezek a felsorolók csak az első sor vagy oszlop elemeit képesek bejárni.

Tervezés

Ezen felsoroló mögött nincs gyűjtemény, csak egy képzeletbeli mátrix, amelynek indexeit járja be annak mellékátlói szerint.

```
A : t:enor(\mathbb{N} \times \mathbb{N}), e:\mathbb{R}, i:\mathbb{N}, j:\mathbb{N}
```

$$Ef: t = t_0 \land e = e_0 \land \exists i,j \in \mathbb{N}: f(i)+g(j)=e$$

$$Uf : e = e_0 \wedge (i,j) = SELECT_{(i,j) \in t_0} (f(i)+g(j)=e)$$

Kiválasztás:

t:enor(E) $\sim$ t:enor($\mathbb{N} \times \mathbb{N}$)

e, elem ~ (i,j)

felt(e) ~ f(i)+g(j) = e

t.first()

-felt(t.current())

t.next()

i, j := t.current()

Indexpárok felsorolója

A felsorolással úgy teszünk, mintha egy létező mátrix soron következő sor és oszlop indexét állítanánk elő. (az end() műveletre nincs szükség).

$enor(\mathbb{N} \times \mathbb{N})$ Olyan sorozat, amelynek elemei index párok.					
$(\mathbb{N} \times \mathbb{N})^*$	first()	next()	current()		
i, j:ℕ	i,j:=0,0	if i>0 then i, j := i-1, j+1 elsif i=0 then i := j+1 ; j := 0	(i, j)		

Tervezés

Ezen felsoroló mögött nincs gyűjtemény, csak egy képzeletbeli mátrix, amelyet nem a szokott módon jár be.

```
A : t:enor(\mathbb{N} \times \mathbb{N}), e:\mathbb{R}, i:\mathbb{N}, j:\mathbb{N}
```

$$Ef: t = t_0 \land e = e_0 \land \exists i,j \in \mathbb{N}: f(i)+g(j)=e$$

$$Uf$$
: $e = e_0 \wedge (i,j) = SELECT_{(i,j) \in t_0} (f(i)+g(j)=e)$

Kiválasztás: t:enor(E) $\sim$ t:enor($\mathbb{N} \times \mathbb{N}$) e $\sim$ (i,j) felt(e) $\sim$ f(i)+g(j) = e

i, j := 0, 0

$$f(i) + g(j) \neq e$$

$$i > 0$$

$$i := j + 1$$

$$j := 0$$

Kiválasztás tesztelése

- ☐ A kiválasztás tesztelése magának a felsorolónak a tesztelésével azonos.
  - A felsorolás hossza most mindig végtelen hosszú, de azt vizsgálhatjuk, hogy a keresett elem a felsorolásban az első, második, illetve sokadik indexpárra jelenik-e meg, esetleg ezt a vizsgálatot a mellékátlókra levetítve azt tesztelhetjük, hogy melyik átlóban van a keresett elem: első, második, sokadik.
  - Azt is vizsgálhatjuk, hogy megfelelően működik-e a keresés, ha a keresett elem egy mellékátlónak az elején, végén, vagy közepén van.
  - A felsorolás eleje szerint: f(0)+g(0)=e

Program

a read függvényt definícióját tartalmazó egység

```
#include "read.hpp"
bool all(double r) { return true; }
int main()
{
     double e = read<double>("Give a real number: ",
                                 "This is not a real number!", all);
                                  függvénysablon
     int i, j;
     i = j = 0;
     while( f(i)+g(j)!=e ){
          if(i>0) \{ --i; ++j; \}
          else \{ i = j+1; j = 0; \}
     }
     cout << "The given number is equal to the sum f("
           << i << ")+a(" << i << ")\n";
     return 0;
```

Olvasó függvénysablon önálló egységben

```
#include <iostream>
template <typename Item>
Item read( const std::string &msg, const std::string &err, bool valid(Item))
{
     Item n;
     bool wrong;
     do{
                                  az operator>>-nak az Item típusra
          std::cout << msg;
                                  értelmezettnek kell lennie
          std::cin >> n;
          if((wrong = std::cin.fail())) std::cin.clear();
          std::string tmp = "";
          getline(std::cin, tmp);
          wrong = wrong || tmp.size()!=0 || !valid(n);
          if(wrong) std::cout << err << std::endl;</pre>
     } while (wrong);
     return n;
                                                                                  read.hpp
```

2.Feladat

Egy kiránduláson adott távolságonként mértük a felszín tengerszint feletti magasságát, és az adatokat egy szekvenciális inputfájlban rögzítettük. A kirándulás hány százalékában vezetett az út felfelé?

$$A$$
: f:infile($\mathbb{R}$), v: $\mathbb{R}$

$$Ef$$
: $f = f_0 \land |f_0| \ge 2$

Uf:
$$v = (100 \cdot \sum_{i=2...|f_0|} 1) / (\sum_{i=2...|f_0|} 1)$$

 $A: t:enor(\mathbb{R} \times \mathbb{R}), v:\mathbb{R}$

Ef :
$$t = t_0 \wedge |t_0| > 0$$

$$Uf: v = (100 \cdot \sum_{(első, másod) \in t_0} 1) / (\sum_{(első, másod) \in t_0} 1)$$

első<másod

Úgy kellene a szekvenciális fájl elemeit felsorolni, hogy minden lépésben annak közvetlenül egymás után álló értékpárjait mutassuk meg.

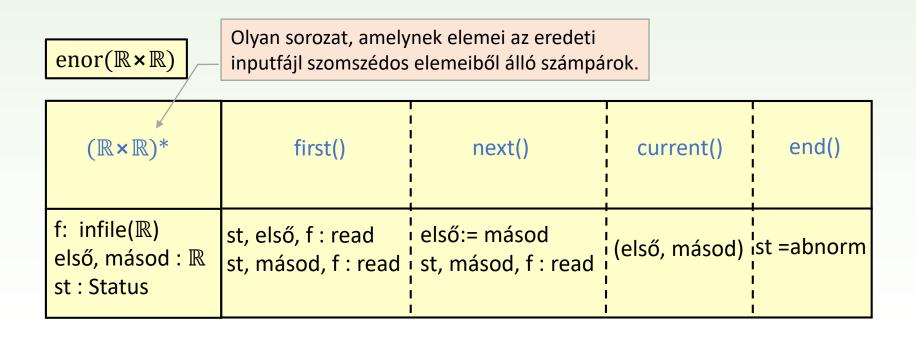
Egyszerre kell két egymás utáni elemre

történő bejárása ezt nem támogatja.

hivatkozni, de a szekvenciális fájl olvasással

Pufferelt felsoroló

A felsorolás minden lépésben a soron következő két szomszédos elemet olvassa be a szekvenciális inputfájlból.

Tervezés

f(e)

H,+,0

 $\mathbb{N},+,0$

```
A: t: enor(\mathbb{R} \times \mathbb{R}), v:\mathbb{R}
                                                       A számlálás és az összegzést
   Ef: t = t_0 \wedge |t_0| > 0
                                                       közös ciklusba vonjuk össze.
   Uf: v = (100 \cdot \sum_{(első, másod) \in t_0} 1) / (\sum_{(első, másod) \in t_0} 1)
                                                                              st, első, f: read
                    első<másod
                                                                          st, másod, f: read
                                                                                c, d := 0, 0
                                                                                 st = norm
Számlálás:
t:enor(E) ~
               t:enor(\mathbb{R}\times\mathbb{R})
                                                                                  első<másod
                (első, másod)
e
                első<másod
felt(e)
                                                                            c := c + 1
                                                                                    d := d + 1
<u>Összegzés:</u>
t:enor(E) ~
                 t:enor(\mathbb{R}\times\mathbb{R})
                                                                                 első := másod
                  (első, másod)
e
                                                                              st, másod, f: read
```

 $v := 100 \cdot c / d$

Számlálás és összegzés tesztelése

- A számlálás és összegzés ugyanazt a felsorolót használja. E szerint egyben vizsgálható a
  - felsorolás hossza: egy, kettő vagy hosszabb (legyen végig emelkedő)
  - felsorolás eleje: csak az elején van egy emelkedés
  - felsorolás vége: csak a végén van egy emelkedés
- A számlálás eredménye szerint:
  - nincs terep-emelkedés
  - egyetlen terep-emelkedés van
  - több terep-emelkedés van
- Az összegzés terheléses vizsgálata itt nem érdekes.

Program

```
int main()
{
     ifstream f("input.txt");
     if(f.fail()){
                                                       f >> first >> second;
          cout << "Wrong file name!\n";</pre>
                                                        while(!f.fail())
          return 1;
                                                             if( first < second ) ++c;</pre>
     }
                                                             ++d;
                                                             first = second; f >> second;
     int first, second;
     int c = 0; int d = 0;
     for( f >> first >> second; !f.fail(); first = second, f >> second){
          if( first < second ) ++c;</pre>
           ++d;
                               valós osztás, mert a számlálóból
                               double típusú érték lett
     cout.setf(ios::fixed);
     cout.precision(2);
     cout << "Rate of the uphill part of the trip: " << (100.0*c)/d << "%" << endl;
     return 0;
```

3.Feladat

Egy kiránduláson adott távolságonként mértük a felszín tengerszint feletti magasságát, és az adatokat egy szekvenciális inputfájlban rögzítettük. Milyen hosszú volt a leghosszabb egybefüggően emelkedő szakasza a túrának?

```
A: f:infile(\mathbb{R}), max:\mathbb{N}
```

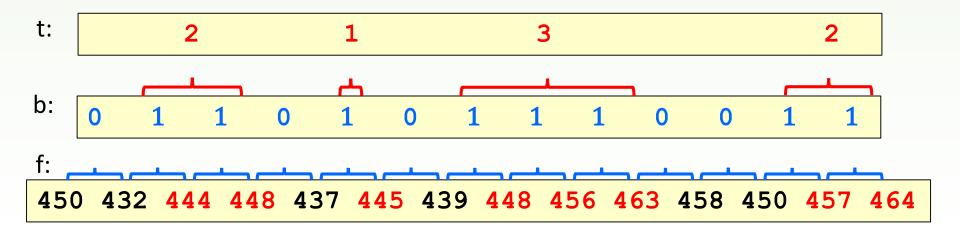
Ef:
$$f = f_0 \land$$

 $\exists i \in [1 .. |f|]: f[i] > f[i-1]$

Uf : ?

Egy maximum kiválasztást kellene specifikálni az egybefüggően emelkedő szakaszok hosszai között, de ezek nem olvashatók ki közvetlenül az inputfájlból, ezért a feladatot nehéz precízen specifikálni.

Ötlet

- Milyen jó lenne, ha az eredeti fájl adatai helyett egyből az egybefüggően emelkedő szakaszok hosszait tudnánk felsorolni! Ezek között már könnyű lenne a legnagyobbat megtalálni.
- Az emelkedő szakaszok hosszainak megadásához viszont az eredeti fájl adatai helyett elég volna azt látni, hogy mely lépések emelkedtek, melyek nem.
- □ Ezen jelzéseket az eredeti fájl alapján könnyű felsorolni.

Tervezés

Tegyük fel, hogy van olyan felsorolónk, amely felsorolja az egybefüggően emelkedő szakaszok hosszait.

```
A: t:enor(\mathbb{N}), max:\mathbb{N}
```

Ef :
$$t = t_0 \wedge |t_0| > 0$$

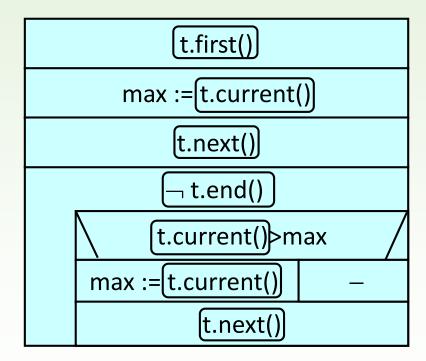
$$Uf$$
: max = **MAX**_{eet₀} e

Maximum kiválasztás

 $t:enor(E) \sim t:enor(N)$

f(e) ~ e

H, > ~ N, >

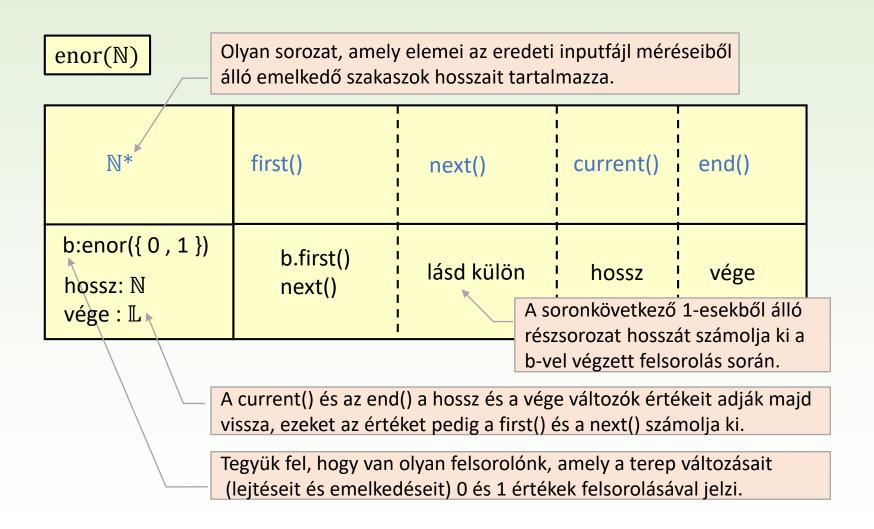
Maximum kiválasztás tesztelése

- ☐ Maximum kiválasztás felsorolója szerint:
  - felsorolás hossza: egy, kettő vagy hosszabb
  - felsorolás eleje: legelső érték a legnagyobb
  - felsorolás vége: legutolsó érték a legnagyobb
- Maximum kiválasztás eredménye szerint:
  - Egyetlen legnagyobb érték
  - Több egyformán legnagyobb érték

Főprogram

```
int main()
{
    LengthEnumerator t("input.txt");
    t.first();
    int max = t.current();
    for( t.next(); !t.end(); t.next() ){
        if( max < t.current() ) max = t.current();
    }
    cout << "The length of the longest uphill part: " << max << endl;
    return 0;
}</pre>
```

Hosszúságok felsorolója

Next() művelet

Megszámolja, hogy a 0 és 1-esek már elkezdett felsorolásában milyen hosszú a soron következő 1-esekből álló szakaszt, feltéve, hogy van ilyen.

 $A: b:enor(\{0,1\}), hossz:\mathbb{N}, vége:\mathbb{L}$

b' – a b változó kiinduló értéke
b" – a b változó értéke a 0-k átlépése után

Ef : $b = b' \wedge b'$ "folyamatban van"

Keresi a b' felsorolás soron következő 1-esekből álló szakaszának elejét vagy a felsorolás végét.

$$Uf: (e'', b'') = SELECT_{e \in (b'.current(), b')} (b.end() \sqrt{e=1}) \wedge$$

Ez a jelölés (e∈b' helyett) arra utal, hogy a b'.current() értékét közvetlenül – a b.first() alkalmazása nélkül – elérjük, hiszen a b' felsorolása már folyamatban van.

 $\wedge$ vége = b".end()

 $\wedge$ ($\neg$ vége $\rightarrow$ (hossz, b = $\sum_{e \in (e'', b'')}^{e=1} 1$)

áskor a b felsoroló még

Leálláskor a b felsoroló még tartalmazhat elemeket

Amikor találunk 1-esekből álló szakaszt, akkor e" = b".current() = 1 és $\neg$ b".end().

A soron következő 1-esekből álló szakasz hosszát olyan összegzés adja meg, amely addig tart, amíg e = 1 (itt e=b.current()).

Egy már folyamatban levő felsorolást folytatunk: az e∈(e", b") arra utal, hogy a b".current() értékét (ami az e") a b.first() alkalmazása nélkül elérjük.

Specifikációs jelölések

Felsorolás végig:

t:enor(E) Σ ,	MAX	i:[m n]	x:infile(E)
$r = \bigotimes_{e \in t_0} f(e)$		$r = \bigotimes_{i=mn} f(i)$	$r = \boxtimes_{\mathrm{dx} \in \mathrm{x}_0} f(\mathrm{dx})$
$r, t = \boxtimes_{e \in t_0} felt$	t(e)	$r, i = \boxtimes_{i=mn} felt(i)$	r , $(sx,dx,x) = \boxtimes_{dx \in x_0} felt(dx)$

SEARCH, SELECT

Az sx, dx, x (akárcsak i) változók, amelyek feldolgozás végi értéke is fontos lehet.

Felsorolás feltétel fenn állásáig:

t:enor(E)	i:[m n]		x:infile(E)
$ = \boxtimes_{e \in t_0}^{tart(e)} f(e)$	$ = \bigotimes_{i=1}^{ta}$	rt(i) mn f(i)	$ = \bigotimes_{\mathbf{dx} \in \mathbf{x}_0}^{tart(\mathbf{dx})} f(\mathbf{dx})$
¬t.end() ∧ tart(e)		\	sx=norm \wedge tart(e)

Korábban abbahagyott felsorolás folytatása:

t:enor(E)	i:[m n]	x:infile(E)
= $\boxtimes_{e \in (t'.current(), t')} f(e)$	$ = \boxtimes_{i=i'+1n} f(i)$	$ = \boxtimes_{\mathrm{dx} \in (\mathrm{dx'}, \mathrm{x'})} f(\mathrm{dx})$

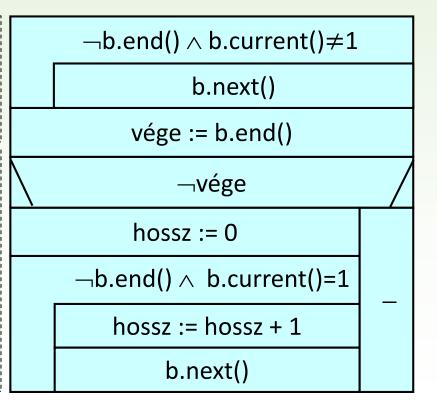
Next() művelet

```
e", b" = SELECT<sub>e∈(b'.current(), b')</sub> (b.end()\lore=1)

\land vége = b".end()

\land ( \negvége \rightarrow (hossz,b = \sum_{e∈(e'',b'')}^{e=1} 1 ))
```

Kiválasztás megkezdett felsorolóval t:enor(E) ~ b:enor({ 0 , 1 }) first() nélkül felt(e) $\sim$ b.end() $\vee$ b.current()=1 Feltételig tartó összegzés megkezdett felsorolóval b:enor({ 0 , 1 }) t:enor(E) ~ first() nélkül amíg b.current()=1 hossz S f(e) $\mathbb{N},+,0$ H,+,0

Next() szürkedoboz tesztelése

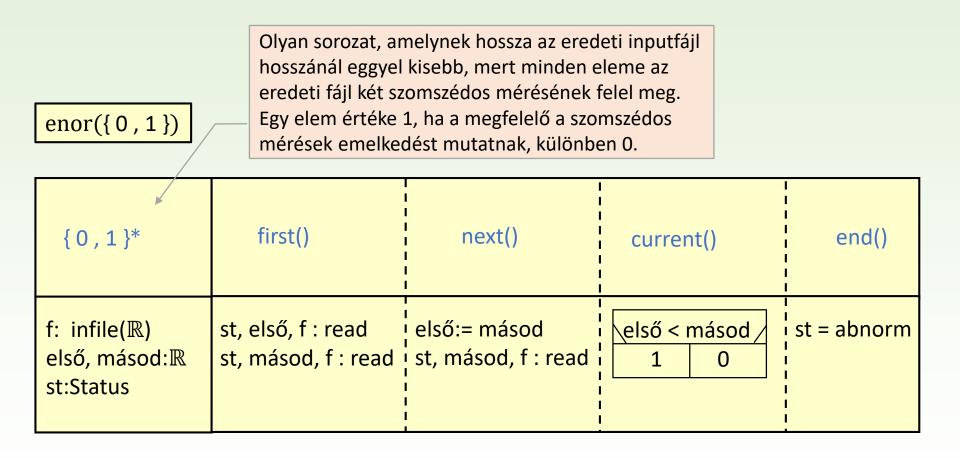
- ☐ Kiválasztás megkezdett felsorolóval:
  - felsorolás hossza: nulla, egy, vagy hosszabb nem emelkedő az elején
  - felsorolás eleje: az elején rögtön van emelkedés
  - felsorolás vége: csak a végén van egy emelkedés
  - A kiválasztás feltétele: nincs emelkedés illetve van
- ☐ Feltételig tartó összegzés megkezdett felsorolóval:
  - felsorolás hossza: nulla, egy, vagy hosszabb emelkedő az elején
  - felsorolás eleje: csak az elején van egy emelkedés
  - felsorolás vége: csak a végén van egy emelkedés
  - Az összegzés terhelése: itt nem érdekes

Hosszúságok felsoroló osztálya

```
class LengthEnumerator{
public:
    LengthEnumerator(const std::string &fname) : _b(fname){}
    void first() { _b.first(); next(); }
    int current() const { return _length; }
    bool end() const { return _end; }
    void next();
private:
    BitEnumerator _b;
    int _length;
    bool _end;
};
```

```
void LengthEnumerator::next()
{
    for( ; !_b.end() && !_b.current(); _b.next() );
    if ( (_end = _b.end()) ) return;
    for( _length = 0 ; !_b.end() && _b.current(); _b.next() ) ++_length;
}
```

Lépések felsorolója

Lépések felsoroló osztálya

```
class BitEnumerator{
public:
     enum Errors { FILEERROR };
     BitEnumerator(const std::string &fname){
         _f.open(fname);
          if( f.fail()) throw FILEERROR;
     void first() { _f >> _first >> _second; }
     void next() { _first = _second; _f >> _second; }
     int current() const { return (_first < _second ? 1 : 0); }</pre>
     bool end() const { return _f.fail(); }
private:
     std::ifstream f;
     int _first, _second;
};
```